

Zintegrowany System Kwalifikacji – pomocny na rynku pracy?

Zintegrowany system kwalifikacji dotyczy tych, którzy chcą się uczyć i rozwijać przez całe życie, a także pokoleń, które dopiero przygotowują się do wejścia na rynek pracy. W zintegrowanym systemie większego znaczenia nabierają konkretne efekty uczenia się, czyli to, co wiemy, jakie umiejętności i kompetencje posiadamy oraz jak potrafimy je wykorzystać w życiu zawodowym i społecznym.

15 stycznia 2016 r. weszła w życie Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Na wprowadzenie ZSK czekało wiele osób: pracodawcy, związki zawodowe, organizacje branżowe, a przede wszystkim polscy pracownicy – zarówno ci, którzy pracują w Polsce, jak i ci, którzy wyjeżdżają do pracy w krajach Unii Europejskiej – tak systemem można przeczytać na ministerialnej stronie kwalifikacje.gov.pl.

Czy faktycznie wszyscy czekaliśmy z zapartym tchem na systemowe rozwiązanie? Trzy pół roku po rozpoczęciu wdrażania ZSK w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji mamy obecnie opisanych i włączonych ponad 9 tysięcy kwalifikacji, z czego głównie to kwalifikacje uzyskiwane po ukończeniu studiów (w tym podyplomowych) oraz w związku z zakończeniem nauki w zawodowym. Najmniej, bo zaledwie około 50, jest obecnie tzw. kwalifikacji rynkowych czyli tych opisywanych przez biznes.

Zatem czy faktycznie ZSK jest bardzoooczekiwanym systemem przez pracodawców obecny na rynku pracy? W ostatni ch dniach zmierzaliśmy się też z rzeczywistością podcaśdwoch seminarów na temat ZSK zorganizowanych przez Instytut Badań Edukacyjnych, w których uczestniczyli doradcy zawodowi szkół, doradcy i poradnicy psychologiczni i urzędów pracy oraz przedsiębiorcy. Już na początku spotkania większość uczestników określiła swój poziom wiedzy w zakresie znajomości ZSK jako niski. Zaś doświadczenia wdrażania pokazały, że mianami filozofii myślenia w zorcowy partyobadanie umiejętności i kompetencji, to jeszcze długa droga przed nami.

Zintegrowany System Kwalifikacji – kto to zrozumie?

Rozwiązania, które wprowadza Zintegrowany System Kwalifikacji, to odpowiedź na zmiany zachodzące na rynku pracy i w gospodarce. Jak wskazują doświadczenia innych krajów europejskich, dzięki wprowadzeniu systemu opartego na tzw. ramie kwalifikacji wzrosła liczba osób zainteresowanych formalnym nadaniem kompetencji i podnoszeniem kwalifikacji, co wpłynęło na sytuację zawodową ludzi, lecz także na ich poczucie bezpieczeństwa na rynku pracy.

ZSK to wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, a także zasady standardyzacji i certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji.

Zintegrowany system obejmuje trzy rodzaje kwalifikacji:

- Kwalifikacje w oświacie oraz w szkolnictwie wyższym – nadawane na podstawie ustaw systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego. Kwalifikacje są włączone do ZSK z mocy ustawy;
- Kwalifikacje „uregulowane”, które są nadawane na podstawie innych przepisów prawa (poza formalną edukacją). Są to wyłącznie kwalifikacje cząstkowe;
- Kwalifikacje „rynkowe” nadawane bez podstawy w przepisach powszechnie obowiązującego prawa.

Warto dodać, że kwalifikacje rynkowe mogą dotyczyć działalności o charakterze ściśle zawodowym, ale również różnorodnych obszarów działalności społecznej, w tym działalności wychowawczej i opiekuńczej, a także działalności o charakterze rekreacyjnym.

Kto to ma robić?

W Polsce kwalifikacje nadawane są w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego, a także przez stowarzyszenia i organizacje branżowe, funkcjonujące na podstawie różnych przepisów. Niektóre kwalifikacje nadawane są poza systemem oświaty i szkolnictwa wyższego i odpowiadają wysokim standardom jakości, a leniowszystkie. Nadziś jednak działają bardzo niewiele instytucji certyfikujących, a jeszcze mniej organizacji opisujących kwalifikacje rynkowe. Proces od zgłoszenia i opisu kwalifikacji do Ministra Edukacji przez przejście przez wszystkie formalne procedury do włączenia do Rejestru jest bardzo czasochłonne i kosztowny. Warto nadmienić, iż koszt ponoszony w ramach opłat to około 10 tys. zł, nie licząc zaangażowania instytucji wnioskującej. Najbardziej pożądaną kwalifikacją rynkową mają być te, które są w sposób jawnie i jawnie; koszt certyfikacji wynosi głównie oś oba ubiegając się o certyfikat, zaś cena rynkowa wyznacza instytucji posiadającą prawo do certyfikowania. Reasumując, należałoby spodziewać, że w najbliższym czasie przeważająca ilość kwalifikacji będzie działała w oparciu o szkolnictwo branżowe i studia wyższe.

Pracodawcy w systemie wprowadzonym pod kierunkiem Ministra Edukacji Narodowej, który nadzoruje i koordynuje zmiany w systemie kwalifikacji. Pracodawcy ZSK w Polsce prowadzone były w stałej współpracy z partnerami społecznymi. Byli to przedstawiciele pracodawców, związków zawodowych, organizacji branżowych, organizacji pozarządowych, instytucji edukacyjnych i naukowo-badawczych, firm szkoleniowych. Ich opinia miała istotny wpływ na kształt i rozwój ZSK. To, czego nie w pełni brakowało, jest dzisiaj i najbardziej, to ułatwienie wdrażania kwalifikacji rynkowych, najbardziej pożądanych w procesach HR pracodawców.

Trudna ta mowa

Zintegrowany system kwalifikacji dotyczy tych, którzy chcą się uczyć i rozwijać przez całe życie, a także pokoleń, które dopiero przygotowują się do wejścia na rynek pracy. W zintegrowanym systemie większego znaczenia nabierają konkretne efekty uczenia się, czyli to, co wiemy, jakie umiejętności i kompetencje posiadamy oraz jak potrafimy je wykorzystać w życiu zawodowym i społecznym.

Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabywane są w procesie uczenia się. Używając potocznej języka, można powiedzieć, że uczenie się to zdobywanie wiedzy, co człowiek wie i rozumie, co potrafi wykonać, a także to, do jakich działań jest przygotowany.

Nadal za gmatwane, trudne i skomplikowane? Mówią prostym językiem: trzeba przejść od docenienia, czego się nauczyliśmy, do ocenienia, czego się nauczyliśmy. To właśnie taki certyfikat będzie legitymacją otwierającą drzwi na rynku pracy.

Źródło: <https://plusydlabiznesu.pl/Zintegrowany-System-Kwalifikacji--pomocny-na-ryнку-pracy-.n784.html>